

Výskum ajnuštiny:

Hokkaidó daigaku

Výskum rjúkjúských jazykov:

Okinawa bunka kenkjúžo na Univerzite Hósei

Rjúkjú daigaku v Nahe

Začiatkom 20. storočia: objav starojaponských „dvoch I, dvoch E a dvoch O“ (tzv. „kó-ocu“, tj. A-B: „*kó-rui no i, ocu-rui no i*“, atď.) Druhý člen každej dvojice („ocu“, „B“) sa vyznačujú ablautovou dvojbodkou: ĩ, ě, ö.

Arisaka hósoku (Arisakov zákon) z r. 1932 sa týka ö:

1. ö sa s **ô** nevyskytujú spolu v jednej morféme
2. ö sa s **u** a **a** veľmi málo vyskytujú spolu v jednej morféme

Západná veda:

Samuel Martin

od 1960-ych rokov

všetky aspekty japončiny, jej história a komparácia s kórejštinou. Základný zoznam japonsko-kórejských korešpondencií (foneticky vzájomne korešpondujúcich slov a morfém, ktoré tak môžu svedčiť o spoločnom pôvode japončiny a kórejštiny)

Miller:

„altajská teória“

Miller, Roy Andrew (1971) *Japanese and the Other Altaic Languages*. Chicaco/London: The University of Chicago Press

Starostin, Sergej A., Dybo, A.V., Mudrak O. A. 2003 *Etymological Dictionary of the Altaic Languages*, 3 volumes. Leiden: Brill Academic Publishers.

Starostin, Sergej 1991 *Altajskaja problema i proisxoždenie japonskogo jazyka*. Moskva: Nauka.

John B. WHITMAN

(od r. 1985) nadviazal na Martina a rozvil japonsko-kórejskú historickú komparáciu vrátane zoznamu korešpondencií (okolo 350).

Alexandr VOVIN

(rozmedzie tisícročí) popiera altajskú teóriu. Japonsko-kórejské korešpondencie vysvetľuje skôr ako receptiu – tj. výpožičky do japončiny (kofunskej, alebo ešte na pevnine). Literárnu japončinu (bungo) považuje len za jednu podobu japončiny, „západná starojapončina“ (WOJ) je jazyk Man'jóšú a piesní (kajó) v Kodžiki a Nihongi, a popri nej berie do úvahy „východnú starojapončinu“ (EOJ) zachovanú v manjóšúskych Azuma-uta („tri Azumy“ A, B, C) a rjúkjúske jazyky.

Pôvodne hľadal v ajnuštine austronézske prvky, ale toto svoje dielo dnes popiera: Vovin (1993) *A Reconstruction of Proto-Ainu*. Leiden, New York, Koeln: E.J.Brill.

Odlišnosť najstaršieho bungo od jazyka heianskej literatúry pripisuje nárečovému rozdielu medzi Jamatom a Jamaširom – provincií, v ktorých stála Nara (Jamato) a Heian (Jamaširo). Kórejské výpožičky vo WOJ, na rozd. od EOJ a rjúkjúštiny.

Vovin 2010 *Koreo-Japonica*. Honolulu: University of Hawai's Press.

Christopher BECKWITH:

Beckwith, Christopher I. (2004) *Koguryo – The Language of Japan's Continental Relatives*. Leiden-Boston: Brill

(po r. 2000) japončine podobné miestne mená v Kórei vysvetľuje cez kogurjoštinu, ktorá mala byť jazykom príbuzným japončine – „kogurjosko-japonská jazyková rodina“, ktorá nemala nič spoločné s kórejštinou - tá bola severný jazyk tunguského typu. Kogurjoš'ania a Japonci sa rozštiepili v pobrežnej oblasti medzi Kóreou a sv Čínou (Pochajský záliv) – Kogurjoš'ania išli na sever do vnútrozemia, Japonci sa pozdĺž kórejského pobrežia posúvali smerom ku Kjúšú. Ich spoloční predkovia mohli prísť z oblasti Šanghaja (staročínsky štát Wu).

severná vetva sa najprv usadila severne od Kórey, v dnešnom Mandžusku, a v priebehu 2. a 1. storočia pnl založila po sebe reťaz kráľovstiev: Pujo, odtiaľ výboj na juh – Kogurjo, odtiaľ výboj na juh – Päkče. Práve to, že päkčeskí králi mali hovoriť jazykom podobným japončine, spôsobilo neskoršie dobré vzťahy medzi jamatoským a päkčeským dvorom.

J. Marshall UNGER:

(po r. 2000) popiera Vovina aj Beckwitha:

Unger, J. Marshall 2009 *The Role of Contact in the Origins of the Japanese and Korean Languages*. Honolulu: University of Hawai'i Press.

japončine podobné zemepisné názvy v Kórei vysvetľuje tým, že japončina na Kórejskom polostrove prežívala ešte tisíc rokov po jajoiskej migrácii – tzv. „para-japončina“. Nositelia kontinentálnych „kórejských“ kultúrnych výdobytkov vrátane písma mohli byť títo „para-Japonci“ = v Kórei zostavší príbuzní Japoncov, a nie etnickí Kórejčania. Reč Kogurja nebola zásadne odlišná od reči Päkče a Silly, išlo o tri prakórejšké dialekty, ktoré prišli zo severu do pôvodne japonsky hovoriacich oblastí južnej polovice Kórejského polostrova. Rozdielnosť reči v Päkče, o ktorej píše čínske dokumenty, vysvetľuje *nie* odlišnosťou reči dobyvateľov (Kogurjoš'anov) a pôvodných obyvateľov (Prakórejčanov), ale len odlišnosťou dialektovou: vládari hovorili severnejším nárečím, keďže dobyli toto územie od severu (z Kogurja).

Paul BENEDICT:

austronézska teória

BENEDICT, Paul K. (1990) *Japanese / Austro-Tai*. Ann Arbor: Karoma Publishers.

Bjarke FRELLESVIG (Oxford):

Frellesvig, Bjarke 2010 *A History of the Japanese Language*. Cambridge University Press. najnovšie súhrnné dielo o vývoji japončiny. Nový pohľad na starojaponský vokalizmus.